

DE FRANS-BELGISCHE GRENS IN HET ANCIEN RÉGIME

Studiedag in Ieper naar aanleiding van 300 jaar Vredes van Utrecht en Rastatt (29 november 2013)

Het Stadsarchief Ieper organiseert in samenwerking met het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent en het Stadsarchief van Duinkerke een internationaal colloquium.

De Vredes van Utrecht en Rastatt vormen het eindpunt van eeuwenlange grensverschuivingen tussen Frankrijk en de Zuidelijke Nederlanden. Vanaf 1713/1714 behoort Artesië definitief tot Frankrijk en raken Vlaanderen en Henegouwen verdeeld. Lodewijk XIV heeft er bewust naar gestreefd deze noordelijke gebieden bij Frankrijk in te lijven. In de Franse opinie gaat het om een defensieve actie waarbij Franse gebieden bij Frankrijk heraangehecht worden. In de Nederlandstalige terminologie is sprake van regelrechte veroveringsoorlogen en annexaties. Diplomatie en oorlogvoering domineren de Europese politiek in de 17de en 18de eeuw. Bij het eerste valt de grote doorbraak van het Frans als diplomatentaal op. Bij het tweede denkt men automatisch aan het belegeren van versterkte (Vauban-)steden. Na 1713/1714 worden de Zuidelijke Nederlanden Oostenrijks, maar het Barrièretractaat toont aan dat deze gebieden twee eeuwen een buffer tegen Frankrijk zullen vormen. Op plaatselijk vlak komen talrijke Vlaamse steden (definitief of tijdelijk) in Franse handen en verfransen qua taal en instellingen. De geretrocedeerde regio Veurne-Ieper-Menen evolueert tot een onbelangrijk grensgebied. De nieuwe staatsgrens krijgt een steeds harder karakter. Enkel het in Frankrijk en in de Zuidelijke Nederlanden gelegen bisdom Ieper zal tot 1801 de verloren gegane gemeenschappelijke geschiedenis symboliseren.

Driehonderd jaar na dato is een ideaal moment om deze ontwikkelingen aan de hand van nieuwe historische inzichten en Europese-Unie-ervaringen opnieuw te bestuderen. Sprekers zijn:

- Prof. dr. Lucien Bély (Université Paris-Sorbonne)

La frontière au temps de la Paix d'Utrecht : réalités et représentations

- Dr. Michiel Nuyttens (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën)

La frontière franco-belge à travers les archives des États de Flandre

- Prof. dr. Randall Lesaffer (Tilburg University)

Afstand van territorium en soevereiniteitsoverdracht in vroeg-moderne vredesoverdragen: de Frans-Belgische grens

- Dr. Dr. Guido Braun (Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn)

L'Allemagne et la France au temps de la guerre de Succession d'Espagne: politique et culture

- Drs. Fanny Souilliant (Université Lille-II)

Le Parlement de Flandre, parlement de Louis XIV

- Dr. Frederik Dhondt (FWO-Vlaanderen / Universiteit Gent)

The cursed sluices of Dunkirk: la région côtière après Utrecht, thermomètre des relations franco-anglaises

- Dr. Klaas Van Gelder (Universiteit Gent)

Keizer Karel VI en de Oostenrijkse machtsovername in de Zuidelijke Nederlanden: tussen vermeende continuïteit en de normalisering van de oorlogstoestand

- Dr. Guy Thewes (Musée d'Histoire de la Ville de Luxembourg)

Barrière ou talon d'Achille? La défense militaire des Pays-Bas après les traités d'Utrecht (1713-1725)

Tijdens het congres voorstelling van de Grensoverschrijdende Frans-Belgische Bronnengids door
Dorothee Schneider (Archives générales du Royaume)

Nadere informatie en inschrijven via onderstaande folder of bij Archief@ieper.be